

Pamiętamy o Rozgłośni Polskiej RWE - spotkanie z redaktorami

2022-06-21

W maju minęło 70 lat od inauguracji jednej z najważniejszych instytucji, które przyczyniły się do odzyskania przez Polskę suwerenności w 1989 roku - Polskiej Rozgłośni Radia Wolna Europa. Z okazji tego jubileuszu Fundacja „Gospodarstwo Teatralne” zorganizowała wiele wydarzeń. Obchody zakończy, 24 czerwca, spotkanie z byłymi pracownikami rozgłośni w Kawiarni Literackiej przy ul. Krakowskiej 41.

3 maja minęło 70 lat od inauguracji Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa. Tego dnia minęło też 20 lat od uroczystego przyznania dyrektorowi rozgłośni, Janowi Nowakowi-Jeziorańskiemu tytułu honorowego obywatela Krakowa. Od 2007 r. plac przed budynkiem dawnego dworca kolejowego w Krakowie nosi imię Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Kraków pamięta o RWE

Dziś pamięć o Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa w pokoleniu urodzonym po 1989 roku jest znikoma. Cykl pod nazwą „Radio Wolności - 70 lat Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa” ma na celu przybliżyć historię rozgłośni i opowiedzieć o jej twórcach, szczególnie tych związanych z Krakowem. Projekt realizuje Fundacja „Gospodarstwo Teatralne” przy współpracy z UMK, Teatrem Nowym Proxima, Piwnicą pod Baranami oraz kawiarnią Literacką.

Wstęp na wszystkie wydarzenia był wolny!

Program wydarzeń

- 3 maja, godz. 20.00 — „Ważne dwa słowa” — recital Leszka Wójtowicza — Piwnica pod Baranami, Rynek Główny 27
- 14 maja, godz. 20.00 — „Tu Wolna Europa” — Scena Berlin, ul. Skawińska 2 — Janusz Marchwiński
- 11 czerwca, godz. 20.00 — „Muzeum” — historia Polski wg Jacka Kaczmarskiego — Scena Berlin, ul. Skawińska 2
- **24 czerwca**, godz. 17.00 — konferencja „Wartość wolnego słowa” — Kawiarnia Literacka, ul. Krakowska 41 — spotkanie z byłymi pracownikami rozgłośni w sali Niebieskiej Kawiarni Literackiej przy ul. Krakowskiej 41 w Krakowie. Obecni będą byli redaktorzy RWE: Jeremi Sadowski, Andrzej Borzym, Aleksander Świekowski oraz gospodarz miejsca Janusz Marchwiński. Redaktorzy będą rozmawiali o początkach RWE w Monachium, roli Jana Nowaka-Jeziorańskiego oraz o znaczeniu wolnych mediów w obecnej sytuacji politycznej.
- **24 czerwca**, godz. 19.15 — „Sprawa butów” — prapremiera sztuki Zygmunta Jabłońskiego, Teatr Nowy Proxima, ul. Krakowska 41

O postaciach rozgłośni

W przemówieniu skierowanym do kraju 3 maja 1952 roku Jan Nowak-Jeziorański powiedział:

„Będziemy mówili wam prawdę o wypadkach rozgrywających się na świecie, którą sowiecki reżym chce ukryć, by zabić w was resztki nadziei... Będziemy mówili głośno to, czego społeczeństwo polskie wypowiedzieć nie może, bo ma knebel na ustach... Oby głosy wolnych

**Magiczny
Kraków**

Polaków, które dziś po raz pierwszy rozlegną się z nowych anten Radia Wolnej Europy mogły kiedyś rozbrzmiewać z anten wolnej Warszawy”.

Następcą Nowaka na stanowisku dyrektora Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa w latach 1976 – 1982 był Zygmunt Michałowski. Rodowity krakowianin, który po powrocie do Polski aż do śmierci mieszkał w mieszkaniu swojej matki przy placu Sikorskiego 3. Zygmunt Michałowski kierował zespołem RWE w niezwykle ważnym i krytycznym czasie – strajków w Radomiu i Ursusie w 1976 roku, strajków na Wybrzeżu i powstania Solidarności w 1980 roku, wyboru kardynała Wojtyły i wreszcie stanu wojennego. Za zasługi dla Polski Zygmunt Michałowski odznaczony został Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Członków zespołu RWE lub osób współpracujących z rozgłośnią i związanych z Krakowem jest dużo więcej. Warto również wspomnieć o światowej sławy kompozytorze Romanie Palesterze, który był współzałożycielem i wicerektorem krakowskiej Akademii Muzycznej.

Wszyscy twórcy rozgłośni zasługują na naszą pamięć. Mijająca 3 maja 70. rocznica jest najlepszą okazją, by o nich przypomnieć. Liczni obywatele Krakowa, działacze opozycji demokratycznej, dziennikarze, ludzie kultury, także bezimienni bohaterowie tamtych czasów, czynnie współpracowali z RWE, ryzykując swoją wolność i byt.